

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3092/05
01.03.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Nikole Stanojevića, Mihaila Rulića i Slobodana Dražića, članova veća, u parnici tužioca-protivtuženog AA, čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tuženih-protivtužilaca BB, čiji je punomoćnik BA advokat i VV, radi izvršenja ugovora o zajmu po tužbi i utvrđenja ništavosti ugovora o zajmu po protivtužbi, odlučujući o reviziji tuženih-protivtužilaca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Jagodini Gž.br.1213/04 od 23.8.2004. godine, u sednici veća održanoj 1.3.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženih - protivtužilaca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Jagodini Gž.br.1213/04 od 23.8.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Paraćinu P.br.753/98 od 18.9.2003.godine, stavom prvim izreke delimično je usvojen tužbeni zahtev tužioca a obavezani tuženi da mu isplate dinarsku protivvrednost iznosa od 25.641 EVRA po najpovoljnijem kursu po kome poslovne banke u mestu plaćanja otkupljuju efektivnu stranu valutu, sa pripadajućom kamatom u dinarskoj protivvrednosti po eskontnoj stopi koju utvrđuje evropska Centralna banka od 1.5.2002.godine do konačne isplate, kao i dinarsku protivvrednost domicilne kamate na iznos od 50.000,00 DM obračunate po najpovoljnijem kursu po kome poslovne banke u mestu plaćanja otkupljuju efektivnu stranu valutu za period od 1.4.1998. do 1.5.2002.godine. Stavom drugim izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se obavežu tuženi da mu pored dosuđenog iznosa iz stava prvog izreke isplate dinarsku protivvrednost iznosa od 16.484 evra sa pripadajućom kamatom. Stavom trećim izreke odbijen je kao neosnovan protivtužbeni zahtev tuženih da se utvrdi da je ništav ugovor o zajmu overen pred Opštinskim sudom u Paraćinu Ov.br. 254/98 od 20.2.1998.godine i da kao takav ne proizvodi pravno dejstvo. Stavom četvrtim izreke obavezani su tuženi da tužiocu naknade troškove parničnog postupka od 170.160,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Jagodini Gž.br.1213/04 od 23.8.2004. godine, odbijene su kao neosnovane žalbe tužioca i tuženih-protivtužilaca i potvrđena presuda Opštinskog suda u Paraćinu P.br.753/98 od 18.9.2003. godine.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude, tuženi - protivtužiocu su izjavili blagovremenu i dozvoljenu reviziju, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac - protivtuženi dao je odgovor na reviziju s predlogom da se revizija odbije.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP ("Službeni list SFRJ" br. 4/77..."Službeni list SRJ" br. 3/02), koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 1.ZPP-a, ("Službeni glasnik RS" br. 125/04), Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz noveliranog člana 354. stav 2.tačka 11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, niti iz tačke 14. citirane zakonske odredbe jer su razlozi obrazloženja drugostepene presude jasni i nisu u suprotnosti stanju u spisima.

Neosnovani su navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac i tuženi BB su bili u prijateljskim i poslovnim odnosima od 1995. godine do kraja 1999. godine i međusobno su poslovali i kao fizička lica i preko svojih firmi, pa je u tom periodu došlo do mešanja privatnog - ličnog kapitala sa sredstvima njihovih firmi. Dana 20.2.1998. godine, tužilac i tuženi su zaključili ugovor o zajmu i overili ga kod suda pod Ov.br.254/98, na iznos od 50.000,00 DEM, sa rokom vraćanja dana 1.4.1998. godine, i na taj način izvršile spravnjenje - presek svojih međusobnih potraživanja, odnosno dugovanja tuženih. Dalje je utvrđeno da ovaj ugovor o zajmu nije zaključen uz prisustvo mane volje, odnosno ozbiljne pretnje prinude i zablude i da tuženi pozajmljeni iznos koji odgovara protivvrednosti od 25.461 EVRA, nisu vratili.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo nalazeći da je tužbeni zahtev tužioca delimično osnovan a protiv tužbeni zahtev tuženih - protivtužilaca neosnovan. Kako su se sudski overenim ugovorom o zajmu od 20.2.1998. godine prvo i drugotuženi obavezali da u ugovorenom roku vrate dogovoreni iznos (kao "preseka" svojih dugovanja tužiocu), a to nisu učinili, to su nižestepeni sudovi pravilnom primenom materijalnog prava zaključili da tužiocu pripada iznos od 25.640 EVRA i na tako dosuđeni

iznos pravilno mu dosudili pripadajuću kamatu počev od 1.4.1998. godine, kao dana dospelosti do konačne isplate, a sve u dinarskoj protivvrednosti. Obzirom da njihova obaveza isplate dugovanog deviznog iznosa, sa pravnog stanovišta Vrhovnog suda, proizilazi iz člana 17. i čl. 562. ZOO i to u dinarskoj protivvrednosti na koju upućuje član 395. ZOO, tzv. valutne klauzule. Pravilno su takođe nižestepeni sudovi odbili protivtužbeni zahtev tuženih za utvrđene ništavosti tog istog ugovora o zajmu jer ne postoje razlozi iz člana 111. ZOO za navodnu rušljivost tog ugovora.

Navod revizije tuženih da je tužilac tražio da se oni obavežu da mu izvrše isplatu po osnovu duga a da nižestepene presude obavezuju tužene da izvrše isplatu po osnovu ugovora o zajmu, nisu osnovani jer je utvrđeno da je prilikom zaključenja navedenog ugovora o zajmu, došlo do preseka svih međusobnih potraživanja tužioca i tuženih i da je na taj način ugovoren iznos. Stoga je uostalom pravno irelevantno po kom pravnom osnovu su tuženi u obavezi da tužiocu isplate novčani iznos čije obaveze vraćanja su se svakako prihvatili, zaključenjem navedenog ugovora u smislu čl. 17. ZOO. Pozivanje tuženog na nezakonito poslovanje stranaka i činjenicu da to poslovanje ne sme da ima sudsku zaštitu, ne oslobađa tuženog kao učesnika u obligacionom odnosu da svoju obavezu ispuni.

Odluka o troškovima postupka doneta je pravilnom primenom odredbe člana 154. stav 1. i 150. Zakona o parničnom postupku.

Obzirom da tuženi u reviziji ponavlja razloge koje je isticao i u postupku po žalbi, a koji su bili predmet pravilne materijalno pravne ocene drugostepenog suda, a ostalim revizijskim navodima ne dovodi se u sumnju pravilnost pobijane presude, Vrhovni sud je odbio kao neosnovanu reviziju tuženih i odlučio kao u izreci primenom člana 393. ranije važećeg ZPP-a, u vezi člana 491. stav 1. važećeg ZPP-a.

Predsednik veća-sudija,

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz